

[Gideon.]

ændring i rets- og politikredsinddelingen op til samlet løsning. Noget andet er naturligvis, om man har fundet det rimelige og det rigtige; det kan der herske en vis tvivl om, men det skal jeg ikke komme nærmere ind på.

Jeg kan i det store og hele tiltræde de bemærkninger, som mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Vagn Bro, har fremsat. Det, der har kaldt mig frem, er et enkelt problem, som står i forbindelse med dette lovforslag, og som jeg kunne ønske at henlede det kommende udvalgs opmærksomhed på. Det drejer sig om de små købstæders stilling. Jeg vil gerne i al beskedenhed gøre mig til talsmand for de små købstæder; de har det gennemgående ikke godt, de har rent ud sagt været behandlet som Askepot fra statens side.

Gennem længere tid har der fra statens side været en udtalt tendens til at berøve dem eller i alt fald indskrænke antallet af de offentlige institutioner, de hidtil har kunnet glæde sig ved at have, til skade for dem og til fordel for de store købstæder. Jeg kan tale med om det, idet jeg selv bor i sådan en lille købstad, som det er gået ud over, nemlig Nykøbing S. Man har således plukket denne by for amtstuefilial, skovkasse og distriktslæge, og det forslag, som her foreligger, går jo troligt i det samme spor. Når jeg holder mig til øerne, kan jeg nævne, at man foreslår nedlæggelse af politimesterembedet i Store-Heddinge, der slås sammen med Køge, i Præstø, der slås sammen med Vordingborg, i Kerteminde, der henlægges til Odense, og i Saksø, der slås sammen med Maribo.

Jeg vil gerne henstille til det udvalg, som bliver nedsat, at man ser lidt nærmere på disse nedlæggelser og sammenlægninger. Efter de erfaringer, jeg selv har gjort, kan jeg godt forstå, at man fra de pågældende købstæder og fra de landkommuner, der hører til disse købstæders naturlige opland, sætter sig imod de foreslåede ændringer med hænder og fødder. Man må huske på, at de pågældende købstæder som allerede nævnt ikke har mange offentlige institutioner; de har ofte vanskeligt ved at hævde sig overfor de store købstæder, og hver gang man berøver dem en sådan institution og henlægger den til en større købstad, gør

man den lille købstads stilling endnu vanskeligere. Ikke blot synker den pågældende by ligesom en tak længere ned i grå ubemærkethed, og man mister nogle skatteydere, som man har været glad for, det får være, hvad det være vil; hvad der betyder mest for den lille by og den lille bys næringsliv er imidlertid, at man løser båndene mellem byen og dens opland, og de store byer, der i forvejen har en særlig tiltrækningskraft, høster fordel deraf.

Overfor denne udvikling vil jeg gerne råbe vagt i gevær. Foragte skal man som bekendt ej de små, men man skal også være varsom med at træde dem for nær. En købstad og dens opland er nu engang en enhed, som er knyttet sammen ikke alene med historiens og traditionens stærke bånd, men også ved stærke økonomiske tråde. Erhvervslivet, handel og håndværk, er indstillet på og afpasset efter denne naturlige samhørighed, der er en indre harmoni, og man skal være varsom med at gribe ind i disse naturlige forhold og forrykke dem. Man skal i hvert fald ikke gøre det uden aldeles tvingende nødvendighed, og en sådan tvingende nødvendighed kan jeg ikke få øje på i nærværende tilfælde.

Når man ser bort fra Præstø, som jo med sine ca. 12 000 indbyggere er langt den mindste politikreds, ligger de andre politikredse, som man foreslår at nedlægge, ikke langt fra det indbyggerantal, der findes i politikredse, som opretholdes. De grunde, der anføres i bemærkningerne for at nedlægge dem, har i alt fald ikke overbevist mig om nødvendigheden af nedlæggelsen; der er der kun anført, hvad der taler for nedlæggelsen, medens man er gået forbi de grunde, der taler imod. Til disse hører bl. a. dette, at man i de mindre politikredse har langt mere kontakt med befolkningen, hvilket også har betydning, når det gælder opklaring af forbrydelser og andre lovovertrædelser og på mange andre måder.

Jeg ved ikke, hvor meget økonomiske betragtninger har spillet med ind, det fremgår ikke af bemærkningerne, og det er sikkert både rigtigt og klogt, hvis sådanne betragtninger ikke har spillet ind. Jeg tror nemlig ikke på, at der bliver besparelser, i hvert fald ikke, når man tager hensyn til politiets stærkt forøgede befodringsud-